

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖ DARBO INSPEKCIJA
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Gerbiamieji įmonių vadovai,

Šiuo laišku norime atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad kasmet dirbant su krautuvais įvyksta mirtini ir sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe. 2021 - 2022 metais neužtikrinus darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, dirbant krovimo darbus su krautuvais, žuvo 5 ir buvo sunkiai pakenkta 17 darbuotojų sveikatai.

2022 m. liepos 21 d. Vilniuje, įmonės UAB „G. B.“ teritorijoje, dujinio krautuvo operatorius vairavo krautuva ir vežė didmaišį, pakrautą susmulkintomis plastikos dalelėmis. Krautuvas apvirto ir darbuotojas buvo mirtinai sužalotas. Šio laiško rašymo metu, įvykis vis dar tiriamas.

Pastarųjų nelaimingų atsitikimų darbe, susijusių su krautuavų valdymu, priežastys lieka tos pačios – t. y. netinkamas darbų organizavimas, saugos ir sveikatos darbe vidinės kontrolės įmonėje nepakankamumas, neatliktas profesinės rizikos vertinimas bei saugos ir sveikatos norminio teisės akto (darbuotojams privalomų vykdyti instrukcijų, taisyklių ir kt.) reikalavimų pažeidimai. Paminėtina, kad kartais tokių nelaimių aukomis tampa ir darbuotojai, kurie netgi nedirba su krautuvais, kaip kad įvyko Šilutės raj., kuomet darbuotojas, būdamas kito, negamybinio padalinio darbuotoju, vaikščiojo su jo darbo funkcijomis nesusijusiose vietose, t. y. įėjo per vartus, skirtus tik krautuvo įvažiavimui į gamybinio cecho patalpas, kuriose draudžiamas pėsčiųjų judėjimas, ignoravo iškabintus prie vartų draudžiamųjų ženklų perspėjimus apie grėšiančius pavojus ir draudimą įeiti ir vaikščioti cecho viduje, nepasitraukė nuo kelio krautuviui, važiuojančiam su įjungtomis šviesomis, mirksinčiu geltonu švyturėliu bei garsiai dirbančiu varikliu, dėl ko buvo mirtinai sužalotas.

VDI primena, kad Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatos įpareigoja darbdavį **užtikrinti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas** visais su darbu susijusiais aspektais (Įstatymo 11 straipsnio 1 dalis), o taip pat, darbdavį atstovaujantį asmenį, siekiant įgyvendinti darbdavio pareigą, **organizuoti prevencinių priemonių (techninių, medicinos, teisinių, organizacinių ir kitų), skirtų nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijai, įgyvendinimą**, nustatant įmonėje šių priemonių įgyvendinimo ir kontrolės tvarką, paskiriant darbdavio įgaliotus asmenis ir duodant jiems konkrečius pavedimus įgyvendinti prevencines priemones (Įstatymo 11 straipsnio 2 dalis).

Paminėtina, kad Įstatymo 25 straipsnio 1 dalies 13 punkte reglamentuota, kad darbdaviui atstovaujantis asmuo, įgyvendindamas darbdavio pareigą sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais, **kontroliuoja, kaip darbuotojai laikosi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų**, įmonėje nustatyta tvarka nušalina nuo darbo darbuotojus, kurie nesilaiko darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

Įstatymo nuostatose darbdaviui yra įvardinta pareiga įvertinti esamą ar galimą riziką darbuotojų saugai ir sveikatai bei numatyti prevencines priemones, kad darbuotojai būtų apsaugoti nuo profesinės rizikos arba ji būtų kiek įmanoma mažesnė. Įstatymas įpareigoja darbdavį užtikrinti, kad darbinėms funkcijoms vykdyti darbuotojams būtų suteiktos tik darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimus atitinkančios darbo priemonės, darbo vietos įrengtos taip, kad jose dirbantys darbuotojai būtų apsaugoti nuo galimų traumų, jų darbo aplinkoje nebūtų sveikatai kenksmingų ar pavojingų rizikos veiksnių, kad **darbdavį atstovaujantis asmuo**,

organizuodamas darbus, kontroliuotų jų eigą ir pavaldžių darbuotojų veiksmus. Būtinieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai, taikomi darbo įrenginiams ir jų naudojimui, yra nustatyti Darbo įrenginių naudojimo bendruosiuose nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102.

Primename, kad atsakomybė (administracinė ar baudžiamoji) už darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančių teisių aktų reikalavimų pažeidimus, sąlygojusius sunkius ar mirtinus nelaimingus atsitikimus darbe, kyla darbdaviui, darbdavį atstovaujančiam ar darbdavio įgaliotam asmeniui.

Norime atkreipti įmonių vadovų dėmesį į tai, kad vadovai formuoja įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos politiką, organizuoja jos įgyvendinimą ir užtikrina darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais. Prieš vykdant bet kokius darbus, o ypač tokius, kurie kelia padidintą pavojų, būtina nustatyti galimus pavojus, įvertinti jų keliamą riziką, numatyti ir įgyvendinti tinkamas prevencines priemones. Siekiant užtikrinti saugias darbo sąlygas dirbant su krautuvais, išsamesnę informaciją apie tokių darbų saugaus vykdymo ypatumus, galite surasti Valstybinės darbo inspekcijos interneto svetainėje www.vdi.lt, rubrikoje „Metodinės rekomendacijos“. Aktualią informaciją galite rasti paspaudę sekančias nuorodas: [Saugus krautuvų naudojimas](#), [Atmintinė krautuvo vairuotojui](#), [Mano šakinis krautuvai ir aš](#), [Metodinės rekomendacijos atliekantiems krovinų tvarkymo darbus](#).

Norėtūsi tikėtis ir linkėti, kad pateikiama informacija bus tinkamai įvertinta, ir Jūs būtinai imsitės priemonių, kad darbai su krautuvais būtų vykdomi saugiai.

Pagarbiai

Lietuvos Respublikos vyriausiasis
valstybinis darbo inspektorius

Jonas Gričius